

Geachte lezer,

Middels deze weg ontvangt u de reactie op de internet consultatie vanuit de Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (verder in dit document te noemen: VBNL) en haar aangesloten leden: Anycoin Direct, bit4coin, BitKassa, Bitmymoney, Bitonic, Bitvavo, BTC Direct, Happycoins, Litebit.

Aan de hand van de Memorie van Toelichting en de voorgestelde wijzigingen in de wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme zijn een aantal vragen, bezwaren en aanbevelingen uiteengezet.

De focus in de reactie vanuit de VBNL ligt op de onderdelen van de wijziging van de wet welke van toepassing zal zijn op virtuele valuta, ook wel cryptocurrencies of Bitcoin genoemd. De leden van de VBNL hebben reeds jarenlange praktijkervaring binnen deze materie, alsook op het gebied van innovatieve bedrijfsvoering en fraudepreventie.

De reactie op de consultatie wordt nader uiteengezet na de algemene inleiding en introductie van de VBNL.

contact@vbnl.org

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Algemene inleiding	3
Introductie VBNL	4
Uiteenzetting	5
Artikel I, onderdeel A (Voorstel van Wet, pagina 1)	5
Artikel 1, Onderdeel A (Memorie van Toelichting, pagina 22)	5
Artikel 2.1.3. Cliëntenonderzoek en melden van ongebruikelijke transacties	6
Artikel 3.2.1. Poortwachterfunctie	9
Artikel 4.1.1. Nieuwe instellingen binnen de reikwijdte van de Wwft	10
Artikel 23c (Memorie van Toelichting, pagina 32)	12
Artikel 2.1.2. & 3.2.4. Vergunningverlening en betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsing	13
Artikel I, onderdeel G (Voorstel van Wet, pagina 3):	14

Algemene inleiding

Blockchain en cryptocurrencies, waarvan Bitcoin de meest bekende, zijn innovatieve oplossingen welke nu en in de toekomst op globaal niveau een steeds grotere rol gaan spelen.

In de kern zal dit zorgen voor een eerlijkere, efficiëntere en meer transparante manier van digitale informatie/waarde overdracht. Het is een nieuwe manier van denken en vereist een nieuwe manier van toezicht. Het is essentieel dat de techniek de ruimte krijgt zich te ontwikkelen waarbij mogelijkheid tot fraude wordt geminimaliseerd.

De leden van de VBNL zullen de wet in de praktijk moeten toepassen. De leden van VBNL signaleren dat dit wetsvoorstel verregaande gevolgen heeft, waarbij een aantal onderdelen van de Wwft zowel praktisch als financieel onhaalbaar zijn in de praktijk. Dit baart zorgen mede omdat juist binnen de vereniging veel expertise is op het gebied van virtuele valuta en onderliggende technieken.

- Bepaalde wijzigingen leiden waarschijnlijk tot schadelijke gevolgen als het gaat om vermindering van fraude, witwassen en terrorismefinanciering wereldwijd. Het probleem zal zich slechts verplaatsen naar omliggende landen, binnen danwel buiten Europa. Dit heeft niet het gewenste effect kijkende naar het doel: het voorkomen van witwassen en terrorismefinanciering.
- Bedrijven zullen uitwijken naar andere landen waardoor kennis en innovatie elders plaatsvindt, dit is negatief voor de concurrentiepositie van de Nederlandse financiële technologie sector (Fintech), wat slecht is voor de Nederlandse kenniseconomie in het algemeen.
- Bedrijven gevestigd buiten Nederland maar met een vergunning binnen de Europees Economische Ruimte (EER) worden hier op een concurrentievoordeel getrakteerd, ondanks de jarenlange bijdrage van de VBNL en haar leden als het gaat om professionele ontwikkeling van de markt als geheel met als belangrijkste focus voorkoming van fraude, witwassen en terrorismefinanciering.
- In de wetteksten zitten een aantal aannames over de technologie achter 'virtuele valuta' welke technisch onjuist zijn. Hierdoor zijn de, in het wetsvoorstel gestelde eisen, niet haalbaar.
- De Memorie van Toelichting is, over het algemeen, vele malen breder dan de voorgestelde wettekst en EU Richtlijn 2018/849. Hierdoor is de kans dat het beoogde doel van de wetgeving voorbij geschoten wordt.

Introductie VBNL

Nieuwe technologieën brengen risico's met zich mee. Als het gaat om geld of waarde overdracht betekent dit dat het per definitie gevoelig is voor criminele en kwaadwillende handelingen.

Het doel van de vereniging is om de kwaliteit van de aangesloten Bitcoin/cryptocurrency-bedrijven in Nederland te controleren door zelfregulering en de preventie en beheersing van fraude met Bitcoin/cryptocurrency te bevorderen. De vereniging neemt sinds haar oprichting deel aan diverse publiek-private samenwerkingen en taskforces, zoals het NPFF en de Tech Support Scam en heeft overleg met onder andere het OM, politie, FIOD, Europol, Ministerie van Financiën, banken, betaaldienstverleners, de Nederlandse Betaalvereniging en Team High Tech Crime.

De VBNL heeft zich sinds de oprichting in 2014 bezig gehouden met het bestrijden van fraude, witwassen en terrorismefinanciering. Hiervoor is onder andere een gedragscode opgesteld, die grotendeels is gebaseerd op bestaande wetgeving zoals de Wft en de Wwft. Om elkaar up-to-date te houden, zijn er directe communicatielijnen tussen de compliance afdelingen van de aangesloten bedrijven en worden er maandelijkse bijeenkomsten en overleg gepland om informatie uit te wisselen op gebied van fraude, witwassen en algemene marktontwikkelingen.

Binnen de VBNL wordt informatie gedeeld over welke specifieke risico's de virtuele valuta markt met zich meebrengen, daarnaast is er contact met partijen binnen de bestaande financiële sector om zodoende informatie te delen betreffende modus operandi bij criminelen en kwaadwillenden zowel binnen als buiten de virtuele valuta sector. Door de samenwerking binnen de VBNL en de samenwerking met andere partijen in de keten heeft VBNL al succesvol barrières kunnen opwerpen, waardoor bepaalde vormen van witwassen, fraude en oplichting niet meer mogelijk zijn.

Bestaande wetgeving AMLD4 is tot op heden slechts beperkt toepasbaar geweest. Dit is ook een beperking geweest in de uitvoering als het gaat om melden van fraude aan bestaande financiële toezichthouders. Om de samenwerking ter voorkoming van fraude te verbeteren ziet de VBNL kansen om bestaande wet en regelgeving te verbeteren waardoor deze ook toepasbaar is op het innovatieve karakter Bitcoin en andere cryptocurrencies/virtuele valuta.

De VBNL is van mening dat voor verdere groei en meer volwassenheid van de markt duidelijke wet en regelgeving essentieel is echter moet dit niet ten koste gaan van de mogelijkheden die deze techniek met zich meebrengt.

Meer informatie over de VBNL en haar leden is te vinden op:

<https://verenigdebitcoinbedrijvennederland.org/>

Uiteenzetting

Artikel I, onderdeel A (Voorstel van Wet, pagina 1)

In artikel 1, eerste lid, worden in alfabetische volgorde ingevoegd:

aanbieder van een bewaarportemonnee: entiteit die diensten aanbiedt om namens haar cliënten cryptografische privésleutels te beveiligen om virtuele valuta aan te houden, op te slaan en over te dragen;

virtuele valuta: een digitale weergave van waarde die niet door een centrale bank of een overheid wordt uitgegeven of gegarandeerd, maar die door natuurlijke personen of rechtspersonen als ruilmiddel wordt aanvaard en die elektronisch kan worden overgedragen, opgeslagen en verhandeld;

Vragen:

1. Behelst deze definitie dat cryptografische privésleutels beveiligd moeten worden? Of betreffen het alleen aanbieders die cryptografische privésleutels beveiligen?
2. Het is opvallend dat de definitie van virtuele valuta niet 1 op 1 overeenkomt met de definitie zoals die gegeven is in de officiële publicatie van richtlijn 2018/843. Waarom is besloten een andere definitie te hanteren?
3. De richtlijn geeft geen definitie van ‘aanbieders die zich bezighouden met diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta’ - maar claimt wel dat aanbieders van ATM's onder deze ‘categorie’ horen.

Vraag: Kan de overheid verklaren waarom het geen definitie van de hierboven beschreven categorie wenst of kan geven?

Aanbeveling

Zoals het nu beschreven is vallen onder de ‘aanbieders die zich bezighouden met diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta’ alle partijen welke het mogelijk maken voor ‘aanbieders’ om deze diensten aan te bieden. Dit is te breed gedefinieerd en dient beter afgebakend te worden.

Hanteer 1 definitie in alle EU-lidstaten.

Artikel 1, Onderdeel A (Memorie van Toelichting, pagina 22)

Classificering virtuele valuta

Virtuele valuta worden gezien als ruilmiddel, maar niet in alle Europese landen wordt virtuele valuta hetzelfde geclassificeerd.

1. Kan de overheid uitleg verschaffen over het ontbreken van Uniebrede eenduidigheid?
2. Geeft deze MvT enige ruimte om virtuele valuta in een later stadium geluidloos te classificeren als een ander soort middel (rekeneenheid, elektronisch geld, oppotmiddel)?

Aanbeveling: gebruik een Uniebrede classificatie van virtuele valuta omdat anders mogelijkheid ontstaat dat er een oneerlijk concurrentie speelveld wordt gecreëerd binnen de Europese interne markt.

Artikel 2.1.3. Cliëntenonderzoek en melden van ongebruikelijke transacties

Constatering

Alinea's 3 en 4 van artikel 2.1.3 spreken, respectievelijk, van objectieve criteria, zoals bepaald door internationale organisaties, en van risicoanalyses resulterend in maatregelen welke de risico's behorend tot virtuele valuta en internationale (Europese) bedrijfsactiviteiten mitigeren. De overheid is, klaarblijkelijk, van mening dat objectieve criteria toepasbaar zijn op alle vormen van dienstverlening in de virtuele valuta sector, zonder hierbij gedegen en praktische informatie in te winnen teneinde, bijvoorbeeld, subjectieve criteria en typologieën te ontwikkelen welke toepasbaar zijn binnen de Nederlandse sector. Hierdoor lijkt het alsof de overheid de sector voorbijstreeft zonder gebruik te willen maken van diens expertise.

Alle leden van de VBNL dienen, alvorens toe te kunnen treden, vergaande maatregelen te hebben geïmplementeerd om fraude, witwassen, terrorismebestrijding en oplichting te voorkomen. Dit resulteert in de visie dat de VBNL van mening is dat haar expertise van grote waarde kan zijn bij het opstellen/ontwikkelen van werkbare voorwaarden en is bereid de overheid te ondersteunen in haar taak de integriteit van de Nederlandse financiële markt te beschermen.

Zoals de wettekst nu voorschrijft worden er, de facto, voorwaarden verbonden aan zowel virtuele valuta als klanten in de virtuele valuta sector waardoor deze beiden onomkeerbaar als verhoogd risico geclassificeerd worden. Dit heeft als uitwerking dat verscherpte transactiemonitoring gedaan dient te worden bij iedere transactie en dat verscherpt cliëntenonderzoek verplicht is bij iedere zakelijke relatie op afstand. Hoewel het opstellen en naleven van sectorbrede standaarden onderschreven wordt door de VBNL, is de vereniging van mening dat deze standaarden fundamentele verschillen in acht dienen te nemen – en dus niet dat alles *per definitie* verhoogd risico mag zijn. Het kan namelijk niet de intentie of de uitwerking van de wetgeving zijn om een onwerkbaar en onacceptabel bedrijfsklimaat te realiseren voor alle partijen in de sector.

Foutieve informatie:

De overheid beschrijft in artikel 2.1.3 technische details waarvan zij verwacht dat deze, in de praktijk, aangewend kunnen worden om de identiteit van de ontvanger te achterhalen. De overheid doet de aanname dat van elke transactie het IP-adres achterhaald kan worden. Dit is technisch onmogelijk. Daarbij wordt aangenomen dat iedere vorm van virtuele valuta exact dezelfde werkwijze hebben en wordt geen rekening gehouden met de verschillende technieken en karakteristieken van verschillende virtuele valuta.

De overheid doet de aanname dat van elke transactie de herkomst van de virtuele valuta te traceren is tot de valuta kan worden gekoppeld aan een identiteit, account of adres. Dit is niet mogelijk, omdat;

- Indien virtuele valuta zonder tussenkomst van een broker of exchange van eigenaar wisselen dan is de vorige eigenaar onmogelijk te identificeren.
- Voor enkele virtuele valuta is het mogelijk om de transacties op de blockchain te controleren. Dit geldt lang niet voor alle munten en je ziet enkel de transactie van (software)bewaarpotemonnee naar (software)bewaarpotemonnee.
- Fysieke overdracht van virtuele valuta (bijvoorbeeld door middel van een USB stick) is al helemaal niet te monitoren.

Daarbij is de toegevoegde waarde van deze controle minimaal, omdat je de huidige eigenaar, indien te goeder trouw, niet kwalijk kunt nemen dat "zijn/haar" virtuele valuta eventueel, in het verleden,

bij een opmerkelijke transactie gebruikt is. Het is eigenlijk vergelijkbaar met cash geld. Het is voor een bank ook onmogelijk om bij een storting van cash geld op een rekening van elk betrokken biljet te achterhalen waar dit voor het laatst is gepind en/of gebruikt. Dit is wel wat nu wordt verwacht van de crypto-bedrijven die onder de reikwijdte van de Wwft gaan vallen.

De VBNL onderschrijft dat transactiemonitoring een belangrijk onderdeel is van het karakteriseren (van het gedrag) van een cliënt en dat dit, mits op een technisch functionele manier implementeerbaar, een sterke mitigerende maatregel kan zijn. Gelet op de verwoording van de overheid, en de technische mogelijkheden, resulteert deze paragraaf (wellicht onbedoeld) in (i) een bedrijfseconomisch onrealistische situatie; het schrijft immers voor dat geen enkele transactie kan worden uitgevoerd voordat een cliënt heeft bevestigd eigenaar te zijn van het bestemmingsadres (en/of de eigenaar te kennen), en in een (ii) extreem privacy-invasieve manier van bedrijfsvoering; een cliënt dient immers voor iedere aankoop te verklaren en te beargumenteren waarvoor en waarom deze een transactie doet.

Omdat de aanbieders van software bewaarportemonnees (en andere niet gereguleerde opslagmethoden) niet onder de richtlijn vallen lijkt het niet meer dan redelijk om voor wel gereguleerde aanbieders de verplichting om transacties te achterhalen tot de valuta is te koppelen aan een identiteit, adres of account uit de memorie van toelichting te verwijderen. Aangezien zij door de anonimiteit van deze ongereguleerde opslagmethoden voor het overgrote deel van de transacties niet aan deze verplichting kunnen voldoen.

Aanbeveling

1. Betrek de sector in een vroeg stadium bij het opstellen van specifieke indicatoren en typologieën (zie ook pagina 11 van deze reactie).
2. Wij vragen de overheid het mogelijk te maken de ontwikkelingen in de sector en reeds gedane implementaties op het gebied van fraudebestrijding mee te laten wegen in de risicobeoordeling die elke onderneming maakt voor zijn klanten. Door deze ontwikkelingen en implementaties worden de risico's voor bepaalde klantgroepen namelijk aanzienlijk verlaagd en is verscherpt cliëntenonderzoek ons inziens niet in alle gevallen nodig.
3. Gebruik dezelfde uitgangspunten zoals gehanteerd voor andere financiële instellingen: Verplichting om (plausibiliteit van) de herkomst van virtuele valuta vast te stellen, maar schrappen van de in Memorie van Toelichting genoemde verplichting om dit te traceren tot het moment dit kan worden gekoppeld aan een identiteit, account of adres.
4. Aanvullend kan de verplichting worden gesteld dat een crypto-onderneming alles doet wat redelijkerwijs van haar gevraagd kan worden om onderzoek te doen of de ontvangen virtuele valuta niet afkomstig zijn van (bijvoorbeeld) het darkweb of betrokken bij frauduleuze transacties. Het is namelijk wel mogelijk om, tot op bepaalde hoogte en voor een beperkt aantal virtuele valuta, de voorgaande transacties waarbij die betreffende valuta betrokken is geweest, te analyseren. Dit richt zich met name op reeds bekende connecties met (bijvoorbeeld) het darkweb en bewaarportemonnees die aangemerkt zijn betrokken te zijn (geweest) bij witwassen en/of frauduleuze praktijken.
5. De vereniging is van mening dat de overheid aandacht moet besteden aan de implementatie van bepaalde innovatieve technieken, welke aangewend en ingezet kunnen worden bij en tijdens het klantacceptatieproces.
6. De VBNL raadt de overheid aan de (technische) mogelijkheden, ten behoeve van monitoring en virtuele valuta in het algemeen, nogmaals te onderzoeken en haar standpunt in deze bij te

stellen. Hiervoor stelt de VBNL zich graag coöperatief op en is van harte bereid hierover met het Ministerie in gesprek te gaan.

Artikel 3.2.1. Poortwachterfunctie

Een poortwachter heeft, naar verwoording in dit artikel, een cruciale rol toebedeeld gekregen.

Aanbeveling: Om een gelijk speelveld te creëren en het mogelijk te maken voor instellingen om daadwerkelijk hun functie als poortwachter succesvol te vervullen, bestaat de absolute noodzaak dat instellingen gerechtigd zijn informatie uit te wisselen. Deze uitwisseling van informatie zou dan mogelijk dienen te zijn binnen de, onder de reikwijdte vallende, instellingen alsook tussen toezichthouders en andere autoriteiten belast met toezicht op (de integriteit van) de Nederlandse financiële sector. Hierbij is ook te denken aan (gezamenlijke) databases.

Aanbeveling: Betrek spelers over de gehele breedte van de financiële instellingen bij de dialoog over het bestrijden van fraude, witwassen en financiering van terrorisme.

Artikel 4.1.1. Nieuwe instellingen binnen de reikwijdte van de Wwft

Onderdeel: Meldingen aan de FIU

*Een schatting van de doorlopende kosten voor deze aanbieders luidt als volgt. Het totale bedrag dat gemoeid zal zijn met het cliëntenonderzoek door een deze aanbieders wordt geschat op 39 euro per cliënt (een minimum van een uur per cliënt, uitgaande van een verscherpt cliëntenonderzoek en een uurtarief van 39 euro voor administratief personeel). Geschat wordt dat de toename van de administratieve lasten als gevolg van de meldplicht voor deze aanbieders 1.950 euro per jaar bedraagt (**uitgaande van 50 meldingen per jaar, één uur voor het melden van een ongebruikelijke transactie bij de FIU-Nederland en een uurtarief van 39 euro**). Op basis hiervan zouden de totale nalevingskosten die per jaar gepaard gaan met het melden van ongebruikelijke transacties door deze instellingen geschat worden op 58.500 euro.*

Constatering 1:

Deze schatting is zeer summier en de VBNL vraagt zich dan ook sterk af of de genoemde cijfers aansluiten bij de werkelijkheid en de huidige markt van virtuele valuta/cryptocurrencies. Als we kijken naar de reikwijdte van de voorgestelde wet dan is na rondvraag binnen onze leden het aantal transacties welke gemeld zouden moeten worden vele mate hoger dan in deze berekening is beoogd. De 50 meldingen per jaar is verre van realistisch.

Er is sterke twijfel, binnen de VBNL, dat toezichthouders voldoende en adequate capaciteit bezitten deze meldingen tijdig te verwerken.

Dit is ook door FIU reeds bevestigd in het Financieele Dagblad d.d. 20 december 2018¹, waarin de FIU aangeeft te rekenen op een toestroom van meldingen waarvan niet zeker is of zij die kunnen verwerken.

Aanbeveling 1: Maak een realistische inschatting van de werkvoorraad alvorens dit in een wet te implementeren. Als men nu al weet dat dit tot capaciteitsproblemen gaat zorgen, hoe kunnen we dan zorgen dat het beoogde doel: voorkomen van fraude, witwassen en terrorismefinanciering nagestreefd zal gaan worden.

Vraag: Hoe verzekert de overheid dat eventuele vertragingen bij de FIU c.q. de overheid niet leiden tot vergrote risico's met betrekking tot de integriteit van de Nederlandse financiële markt?

Aanbeveling 2: Zorg voor een goede infrastructuur → Verzoek vanuit VBNL om vroegtijdig inzicht met betrekking tot contacten, procedures en interfaces met betrekking tot stakeholders voor het maken van dit soort meldingen. Hierbij hebben wij een sterke voorkeur voor data uitwisseling gebaseerd op een API-architectuur.

---

¹ "Inlichtingeneenheid FIU rekent op golf aan cryptomeldingen" via:
<https://fd.nl/ondernemen/1282999/nieuwe-wet-breidt-strijd-tegen-witwassen-uit-naar-cryptovaluta-s>

Constatering 2:

De Memorie van Toelichting of het Wetsvoorstel spreekt niet over objectieve/subjectieve criteria en typologieën ten behoeve van de meldplicht, specifiek voor de virtuele valuta markt en afgestemd op de handelsomgeving van deze nieuwe, innoverende sector.

De op de website van FIU-Nederland gepubliceerde typologieën² blijken een directe kopie te zijn van de in juli 2017 gepubliceerde typologieën inz. virtuele betaalmiddelen - een wezenlijk verschil met virtuele valuta.

Tijdens de meeting met het Ministerie van Financiën d.d. 13 september 2018 werd door het Ministerie aangegeven dat dergelijke typologieën en indicatoren vastgesteld zouden worden door de Commissie Meldplicht.

De VBNL acht het niet wenselijk dat dergelijke cruciale componenten, welke leidend zijn en van grote invloed op de dagelijkse bedrijfsactiviteiten van zowel de leden van de VBNL als bepaalde (semi-)overheidsorganen, zonder ruggespraak worden vervaardigd.

Aansluitend wil de VBNL benadrukken dat objectieve indicatoren (met betrekking tot cash-betalingen) niet aansluiten op de bedrijfsvoering omdat geen enkel lid cash accepteert.

Aanbeveling 3: De VBNL is van mening dat het de overheid kan ondersteunen in het opstellen van objectieve/subjectieve indicatoren en typologieën en biedt graag haar expertise aan om met de overheid samen te werken.

---

² <https://www.fiu-nederland.nl/nl/vaststelling-typologieen-virtuele-valuta>

Artikel 23c (Memorie van Toelichting, pagina 32)

De verwoordingen in het op pagina 32 van de Memorie van Toelichting betreffende artikel 23c geven te kennen dat buitenlandse spelers een vergunning van de DNB dienen te verkrijgen alvorens haar diensten in Nederland aangeboden mogen worden.

De VBNL is van mening dat dit de concurrentiepositie van Nederlandse crypto-bedrijven kan versterken, mits de controle op buitenlandse bedrijven op een goede, adequate en eerlijke manier wordt gedaan.

Het kan namelijk niet zo zijn dat bij deze Nederlandse wetgeving het mes maar aan één kant snijdt.

Vraag: Hoe staat de Nederlandse vergunningplicht in verhouding tot de registratieplicht in andere EU-landen? Hebben ondernemingen met een registratie (dus lichter regime dan vergunning) die is verkregen in een andere lidstaat dezelfde rechten in Nederland als vergunninghouders?

Dit zou juist kunnen leiden tot een concurrentievoordeel voor buitenlandse ondernemingen die zijn gevestigd in een lidstaat met een minder strenge regulering.

Aanbeveling: Het zou de overheid sieren om (op Europees niveau) voor alle ondernemingen dezelfde standaarden aan te houden zodat toezicht en vergelijkingen op een transparante manier uitgewerkt kunnen worden (multilaterale afspraken).

Artikel 2.1.2. & 3.2.4. Vergunningverlening en betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsing

Zoals de voorgestelde wettekst nu doet voorkomen zou ondernemen in de virtuele valuta sector enkel toegankelijk c.q. mogelijk zijn voor gevestigde partijen waarbij voor start-ups een verslechterde/vermoeilijkte concurrentiepositie ontstaat.

Aanbeveling: Aangezien de virtuele valuta markt nog vrij jong is, wil de VBNL de overheid en toezichthouders erop wijzen dat een dergelijke betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsing zoals ons inziens geen belemmerende of hinderlijke uitwerking mag hebben op jonge, innovatieve, ondernemers. Dit zou schadelijk zijn voor de aantrekkelijkheid van Nederland als vestigingsklimaat voor innovatieve ondernemers en de kenniseconomie als geheel.

Daarnaast, gelet op de verwoording van de voorgestelde wijziging op de wettekst, strekt deze toetsing zich ook uit tot aandeelhouders van een onderneming terwijl deze geen deel uitmaken van het (dagelijks) bestuur van de onderneming.

Voorts raadt de VBNL aan dat de toezichthouder actief en op adequate manier communiceert aan de ondernemingen omtrent de te hanteren standaarden, data, procedures, en contactpersonen.

Artikel I, onderdeel G (Voorstel van Wet, pagina 3):

In artikel 4 wordt, onder vernumming van het tweede tot en met het vierde lid tot het derde tot en met het vijfde lid, een lid ingevoegd, luidende:

2. Bij het aangaan van een nieuwe zakelijke relatie met een cliënt als bedoeld in artikel 3, derde of vierde lid, beschikt de instelling over een bewijs van inschrijving van de uiteindelijk belanghebbende van de cliënt in het register, bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet 2007.

Aanbeveling

De Handelsregisterwet is enkel toepasbaar op Nederlandse entiteiten en/of buitenlandse entiteiten met een vestiging in Nederland (bedrijven met een geldige inschrijving bij de Nederlandse Kamer van Koophandel). Gelet op het Europese karakter van de bedrijfsactiviteiten in de virtuele valuta sector raadt de VBNL aan de voorgestelde wettekst te verbreden zodat het mogelijk blijft de diensten gelieerd aan virtuele valuta ook aan buitenlandse bedrijven aan te bieden.

De VBNL raadt sterk aan stappen te ondernemen teneinde de implementatie van het UBO-register te bewerkstelligen, omdat dit voor alle partijen in de markt een werkbare situatie creëert.

Hoogachtend,

de leden van de Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland.

Anycoin Direct

bit4coin

BitKassa

Bitmymoney

Bitonic

Bitvavo

BTC Direct

Happycoins

Litebit

Reageren op deze reactie uitsluitend via: contact@vbnl.org